

hvor der er Byrder for Befolkningen, om hvilke vi Alle erkjende, at mange af dem ikke ere nødvendige. Jeg kan derfor ikke Andet, end at jeg, saaledes som jeg tidligere har udtalt, maa stemme for Lovforslaget nu, da det foreligger ved 3die Behandling, og opfordre mine Meningsfæller til at gjøre det Samme.

Rjar: Den Del, jeg har i Sinde at tage i disse Forhandlinger ved den sidste og endelige Forhandling af Hærløven, angaar mere min personlige Stilling til Sagen, end at indlade mig paa Sagen selv. Jeg er ikke alene tilfreds med den Oplysning, vi nu hørte af den meget ærede, jeg havde nær sagt Ordfører, men det er ikke rigtigt, den tidligere Ordfører, men ikke Ordføreren for Forslagsstillerne, nemlig den ærede sidste Taler, men jeg er endog, om der end kan være enkelte Punkter, med Hensyn til hvilke jeg ikke fuldstændig billiger de Udtalelser, man tidligere har hørt, tilfreds med den Motivering, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Vojsen) i det Hele tidligere har leveret. Men, mine Herrer, de vide meget godt, at forskjellige Ansuelser og Meninger kunne samles om den samme Sag, uden at man derfor fuldstændig har den samme Opfattelse af Sagen, og det er Tilfældet med mig. Jeg har allfor vel hørt, og jeg har allerede set paa Brent fremsat Forundring over, at jeg findes blandt Forslagsstillerne, og man har villet kritiserer min tidligere Stilling ved en Sammenligning med, hvad der nu skete. Det er dette, jeg vil gjøre klart for den høie Forsamling, inden vi gaa til Afstemning. Jeg vil da lige strax sige, at jeg ikke har forandret en Smule af det Syn, jeg har haft paa hele vort Hærvæsen. Jeg har endnu akkurat den selvsamme Mening, at det er et allfor stort Offer, vi bringe til vort Forsvarsvæsen, og jeg har ikke den Opfattelse, at det vil kunne bringe vort Land en saadan Lykke, som mange af de Herrer nu tro, men paa den anden Side respekterer jeg en saadan Følelse. Jeg har ligesaavel Følelse for mit Fædreland som de Herrer. Forskjellen er kun, at min Følelse gaar i Retning af, at jeg vilde have, at man skulde gjøre saa lidt ad Krigsvæsenet som muligt, idet jeg tror, at man derved bedre vilde kunne frelse Fædrelandet, end paa den Maade, paa hvilken de Herrer ville gaa frem. Imidlertid kan det være, at jeg ser feil, thi jeg har ikke den Tro, at jeg er usejlsbarlig, og følgerig respekterer jeg enhver anden Følelse, der kommer frem i saa Henseende. Jeg tilstaa, at jeg idag har hørt Noget, der forundrede mig mere end alt det Andet, man har hørt, skjøndt man sandelig har rig Leilighed til at forundre sig den ene Dag efter den anden. Dengang det ærede Medlem fra Bogenfse (Berntsen) gav en Antydning af, at det Forslag, vi her have til Forhandling, vilde vinde Officerernes Tilfredshed, sagde baade det ærede Medlem for Beile Amts

2den Valgkreds (Berg) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup): „Hør“. Naar man hører saa indflydelsesrige Medlemmer som de nævnte sige et saadant „Hør“, maa man absolut forstaa det saaledes, at, om det ikke skal være en Forbyrdelse, saa skal det dog være i høieste Grad urigtigt, at Nogen her i Salen søger at bringe et Forslag istand paa en saadan Maade, at de, der ere de rette Mænd til at bringe Løven til Udførelse, skulde være fornøiede dermed. Mine Herrer, saa misfornøiet jeg end kan være med den bestaaende Hærorrdning og den, vi nu ere i Færd med at vedtage, skal jeg dog aldrig i mit Liv gjøre mig skyldig i, jeg havde nær sagt den Forbyrdelse, at søge en Fornøielse i at gjøre Noget med Hensyn til vort Lands Forsvar, som de Herrer Officerer skulde være imod. Jeg forstaaer ikke en saadan Taktik, og jeg maa tilstaa, at det forundrer mig i allerhøieste Grad at høre noget saadant. Det Sidste, jeg her skulde være med til, er at gjøre Noget, som Hærens Officerer ville misbillige, og jeg vil spørge, hvorledes et saadant „Hør“ kan bringes i Samklang med den patriotiske Følelse, som jeg skulde tro er ligesaa høit oppe hos de Herrer som hos dem, hvis Forslag ligger her paa Bordet. I den Henseende antager jeg, at begge Parter gaa lige vidt og meget videre, end jeg kan følge dem. Jeg respekterer, som sagt, deres Mening, men jeg kan ikke forstaa de 69 Sider Vædringsforslag, som det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds præsenterede forleden Dag, anderledes, end at de maa være baserede paa at vække Uvillie hos Hærens Officerer, ellers forstaaer jeg det ikke, og jeg maa tilstaa, at jeg i høit Grad beklager dette. Jeg tillader mig i Modsetning dertil at mene, at, dersom man her vedtager en Hærløve, som Hærens Befalingsmænd misbillige, vil det komme til at gaa ud over vore Sømmen, men jeg kan ikke være med til at gjøre Noget, som jeg har en Følelse af vil komme Landets Børn til alt Andet end vel at staa. Naar jeg fremdeles er gaaet med til at sætte mit Navn paa dette Forslag, der nu fra visse Sider betegnes som noget af det Vidunderligste, der endnu er kommet frem, saa har jeg gjort det af den Grund, at det ikke var muligt for mig eller dem, der have samme Mening som jeg, at fremsætte Forslag, hvori vi kunde faae vore Tanker tydeligtgjorte. Det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds har under tidligere Forhandlinger indrømmet mig, at, dersom man skulde naae hen til at faae en Hærløve, saaledes som jeg ønsker den, skulde man opgive den almindelige Børnepligt. Dette vil imidlertid det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds og hans Venner ikke, og mine Medforslagsstillere ville det heller ikke, men hvad det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds vilde, var at paakroiere os, om jeg maa bruge det Udtryk, en Hærløve, om hvilken